

ANKETA

Crkveno pjevanje na liturgijskim slavljinama naših župskih zajednica

Osvrt na anketu provedenu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 1979. g.*

Franjo Komarica, Sarajevo

U nizu potrebnih reformi crkvenog i vjerskog života i prakse nakon II. vatikanskog sabora nalazi se i reforma liturgijskog pjevanja. Kao što drugdje po katoličkom svijetu, tako i u našoj domovinskoj Crkvi ima sve više pokušaja i konstruktivnih akcija da se poboljša i željena kvantiteta i kvaliteta liturgijskog pjevanja. Jedan od takvih pokušaja jest i ova anketa o crkvenom pjevanju u Vrhbosanskoj nadbiskupiji koju je toplo preporučio Nadbiskupski ordinarijat vrhbosanski. U popratnom listu ankete, koja je bila poslana »Svim župskim uredima i upravama crkava u nadbiskupiji vrhbosanskoj« stajalo je između ostalog i ovo:

»Drugi vatikanski sabor naglašava da liturgijsko pjevanje tvori »potreban i sastavni dio svečanog bogoslužja« (SC 112). Važnost pjevanja u životu liturgijske zajednice još više naglašava blagopokojni papa Pavao VI., provoditelj Sabora, u svome govoru talijanskim cecilijancima, 20. studenog 1969. god., kada je između ostalog rekao: »Kad narod u crkvi pjeva, on moli, već u ruci drži ključeve spasenja. Treba da se na našim (liturgijskim) sastancima više i bolje pjeva ... Liturgijsko pjevanje je molitva i zato veza sjedinjenja s Bogom.« (Usp. Sv. Cecilija, god. XL, 1, 1). — Da se i u našoj nadbiskupiji ostvari želja i preporuka i Sabora i Pape, obraćamo se Vama, upraviteljima župa i crkava, s molbom da ispunite priloženi anketni list. Željeli bismo dobiti objektivni i cjelovit uvid u stvarno stanje crkvenog pjevanja na teritoriju naše nadbiskupije. Prispjeli podaci bit će proučeni, a nakon toga tražit ćemo zajednička rješenja za ujednačenje i kvalitetnije liturgijsko pjevanje kod nas.«

Anketna pitanja su bila ista kao i u banjalučkoj biskupiji (usp. Crkveno pjevanje kao sastavni dio liturgijskih slavlja župskih zajednica, Sv. Cecilija, god. LI, 4, 98-101). Pri sređivanju njihovih odgovora pomogao mi je Slavko Stahov, bogoslov na VVTS u Sarajevu.

REZULTATI ANKETE

Od ukupno 129 naslova na koje je bio poslan anketni list, dobiveno je tek 33 odgovora, dakle tek jedna četvrtina mogućih. Taj podatak je također, sam za sebe gledan, rječit. Premda nemamo ni izdaleka svih odgovora (kao što je bio slučaj u banjalučkoj biskupiji) i na osnovi ovih podataka može se dobiti određena slika stanja u nadbiskupiji. Evo imena župa

odn. crkava koji su ispunili anketni list na čemu im na ovom mjestu izražavam dužnu zahvalnost:

Dijecezanske:

Sarajevo — Katedrala
Sarajevo — Sjem. crkva
Novo Sarajevo
Stup
Maglaj
Rankovići
Novo Selo
Brčko
Komušina
Kolibe
Turić
Modriča
Zavidovići
Solakova Kula
Uzdol
Bosanski Šamac
Glavice k/Bugojna
Gromiljak
Pećine
Radunice
Zenica — sv. Josip
Lukavac
Sočanica

Redovničke:

Sarajevo — sv. Anto
Sarajevo — sv. Pavao
(teologija)
Sarajevo — Isusovci
Sarajevo — Banjski
Brijeg — sestre
Kreševo
Klopče — Dominikanci
Olovo
Rumboci
Suho Polje
Tramošnica Gornja

1. TKO VODI CRKVENO PJEVANJE U VASOJ ŽUPI (CRKVI): SVEČENIK, REDOVNICA, LAIK?

svećenik	— 9
redovnica	— 7
laik	— 3
svećenik i redovnica	— 3
svećenik i laik	— 3
redovnica i laik	— 1
sveć. redovnica, bogosl.	— 1
bogoslov	— 1
nitko	— 5

2. POSTOJI LI U ŽUPI PJEVAČKI ZBOR: MJEŠOVITI, ŽENSKI, DJEČJI?

samo mješoviti	— 1
samo ženski	— 6
samo dječji	— 1
mješoviti i dječji	— 5
ženski i dječji	— 2
mješoviti — ženski i dječji	— 1
mješoviti i muški	— 2
nikakav	— 16

* Radi nepredviđenih, objektivnih poteškoća rezultate ankete objavljujemo sada. Op. Ur.

Uz odgovore na ovo pitanje treba nadodati da se nije razlikovao uvijek zbor od grupe pjevača, koji uglavnom predvode pučko pjevanje ili izvode jednoglasno pojedine skladbe, dok zbor, osim što predvodi i podržava pjevanje liturgijske zajednice, i sam izvodi višeglasne skladbe na liturgijskim slavljinama.

3. **POSTOJI LI U ZUPI (CRKVI) ODREĐENI BROJ PJEVAČA KOJI PREDVODE PJEVANJE LITURGIJSKE ZAJEDNICE; KOLIKO ČLANOVA MUŠKIH, ŽENSKIH, KOJI JE PROSJEK STAROSNE DOBI?**

Nažalost, nemamo pravog rezultata iz prispjelih odgovora jer su mnogi od njih nepotpuni i neodređeni. Jedino što se dade izvući iz odgovora jest da postoji grupa pjevača, odn. pjevačica, ili pjevača i pjevačica zajedno, te samo otprilike koliki broj, odn. dob:

samo muških	— 1
samo ženskih	— 16
muških i ženskih	— 6
ne postoji	— 10
do 10 članova	— 19
preko 10 članova	— 4
do 30 godina	— 15
preko 30 godina	— 8

4— **PJEVA LI SE RADNIM DANOM KOD SV. MISE; KOLIKO PUTA TJEDNO?**

pjeva se	— 23
ne pjeva se	— 10

U 5 župa (crkva) pjeva se radnim danom samo kad su naručene pjevane mise, u 4 župe (crkve) svaki dan, u ostalim 1-2 put tjedno.

5. **KOD KOJIH SE SV. MISA PJEVA NEDJELJOM?**

kod svih	— 18
kod 1-2 mise	— 15

U svim je crkvama (župama) pučka misa pjevana.

6— **KAD PJEVA LITURGIJSKA ZAJEDNICA — ŠTO PJEVA I KAKO ČESTO?**

Kod svih potpitanja su relativno mnogi predviđeli da se pita i što se pjeva i kako često, tako da su odgovori samo djelomični, kao što će biti kasnije vidljivo iz velikog broja odgovora »nejasno«, odn. »bez odgovora«.

a) *od pučkih misa:*

Peran	19
Crnkovački	8
Glibotić	5
Šunjić	4
De angelis (!)	2
Galetić	1
Leščan	1
»Maglajska«	1
nejasno	11

b) *u vrijeme »kroz godinu«:*
na ulaz:

liturgijski tekst (recitira se)	2
liturgijski tekst — parafraze	3
parafraze	8
bilo što	15
ništa	3
bez odgovora	2

Treba napomenuti da vlada određena nejasnoća što bi to sve bio »liturgijski tekst«, tako da su neki stavili pod »liturgijski tekst« i ove popijevke:

Pred božanstvom Tvojim	3
Ti, Kriste, Kralj si vjekova	2
O silni, jaki Bože	4
Oče naš dobri	4
Po obećanju	2
Svemožni Bože	2

Sa nebesa sad će doći	2
O Stvoritelju ljudi	1
Bog je u svom svetom hramu	1
Gospode, o Bože živi	1
Sad će početi	1
O Oče skrajnje blagosti	1
Tebe molit, Oče vječni	1

— *a kao parafraze navedene su ove:*

Sa nebesa sad će doći	2
Spasitelju, dobri Isukrste	2
Kriste, u Tvoje ime	1
Dođi, dođi nam Gospode	1
Svemožni Bože	1
Pjevajte Gospodu	1
Veselo svetkujmo	1
Slavim Te, Gospodine	1
Divan si, Gospodine	1
Svi kliknimo Kristu	1
Naša srca vatrom gore	1

— *antifone i pripjevni psalmi:*

liturgijski tekst: pjeva se	1
liturgijski tekst:	
pjeva se povremeno	4
liturgijski tekst: recitira se	6
parafraze	3
kombinacije između lit. teksta	
i paraf.	6
nejasno	2
ništa	11

— *Pod »liturgijski tekst« stavljen su ove antifone:*

Vječna je ljubav njegova	5
Tebe žedja duša moja	2
Blagoslivljaj ću do vijeka	4
Gospodin kraljuje	2
Blagoslivljaj ću Gospoda	2
Žedja duša moja	2
Svi krajevi svijeta	2
Obradovah se kad mi rekoše	2
Hvalite Gospodina jer je dobar	2
Aleluja Kristu pjevajmo	1
Kliči Bogu, sva zemlja	2

— *Kao parafraze navedene su ove pjesme:*

Gospod Bog je s nama sad	1
O Bože, naša si radost	1
Gospodin je moja snaga	1
Ti, Kriste, kralj si vjekova	1

— *na prinošenje darova (ako se prakticira): — ne prakticira se!*

— *na prikazanje:*

Mi ti, Oče, prinosimo	1
Oče naš dobri	6
Spasitelju, dobri Isukrste	4
Sa nebesa	2
Evo, Bože, kruha, vina	2
Blagoslovjen da si, Gospodine	1

Primi, vječni Oče	1
Sa oltara	1
O silni, jaki Bože	1
S dragih nam polja	1
Svemožni bože	1
Svi kliknimo Kristu	1
Molitva sv. Franje	1
Po obećanju	1
bez odgovora	21

— za vrijeme pričesti:

liturgijski tekst	2
od putničkih popijevki:	
Zdravo, Tijelo Isusovo	19
Klanjam Ti se smjerno(!)	14
Odzivam se, Isuse	8
Moj Isuse	7
Klanjam Ti se, Isuse	4
O čovječanska hrano	4
O Isuse, o moj Spasitelju	4
Sva ljubavi mi, Isuse	3
Sakramentu veličajnom	3
Kakav prijatelj je Isus (!)	3
S rajskih visina	1
Pun vjere stoj	1
Ti Bog vječni	1
Kriste, u Tvoje ime (!)	1
Napustiti nas može (!)	1
Isuse premili	1
Braćo moja, rođjmo se(!)	1
Uzmite, jedite	12
Ponizno se teb' klanjamo	3
Zdravo, Krvi Isusova	2
nejasno	10
ništa	5

— za zahvalu poslije pričesti:

pjeva se	2
Dušo Kristova	1
Kakav prijatelj je Isus	1
nejasno	3
ne pjeva se	4
recitira se	4
šutnja i recitira se	2
bez odgovora	18

c) u božićno vrijeme:

— adventske pjesme:

Padaj s neba	15
Visom leteć	9
Zdravo budi, Marijo	6
Poslan bi anđel Gabrijel	5
Raduj se, grade Nazaret	5
Nebesa Stvorče	4
Nebesa, odozgor rosite	3
Zlatnih krila	7
Ide Gospod, o sionski puče	2
Raduj se, o Betleme	1
O dođi, dođi, ti naš Spas	1
Zdravo Djevice, Bogorodice	1
Raduj se, grade Nazaret	1
nejasno	13
bez odgovora	5

— božićne pjesme:

U se vrijeme godišta	14
Svim na zemlji	12
Veselje ti navješćujem	10
Kyrie eleison	10
O Betleme	10
Oj Djetesce moje drago	5
Narodi nam se	11
Radujte se narodi	10

O pastiri, čudo novo	6
Danas se čuje	5
Djetesce nam se rodilo	5
Tri kralja	6
Tiha noć,	4
Rodio se Bog i čovjek	2
Dvorani neba	2
Klanjam Ti se, Kraljiću	4
nejasno	13
bez odgovora	5

d) u vazmeno vrijeme:

— korizmene pjesme:

Stala Majka pod raspelom	11
Ja se kajem	10
O Isuse, daj da pjevam	10
Počinke se strašna muka	8
Prosti, moj Bože	9
Pogledaj, Gospodine	3
Barjaci kreću Kraljevi	2
Častimo te, Križu sveti	2
Čuj, Stvoritelju milostiv	2
Svaka duša	2
Stala plačuć	2
Narode moj ljubljani	2
Na dvoru Pilatovu	1
Pred Tobom padam nice	1
Na maslinskoj tužnoj gori	1
Sav potresen stojim	1
O dični Križu sveti	1
nejasno	12
bez odgovora	5

— uskrnsne pjesme:

Isus usta slavni	12
Kraljice neba	10
Uskrсну Isus doista	9
Gospodin slavno uskrсну	7
Zora nebom zarudjela	5
Na nebu zora rudi	5
Radujte se, kršćani	4
Veliko je sad veselje	3
Nek mine, Majko, s lica tvog	2
Na Uskrsu dan toga	2
Slava Ti, Kriste	2
Groba iz dubine	1
Noć se lomi	1
Uskrсну nam danas Krist	1
Na čast uskrsnuloga	1

e) Pjesme Kristu — Srcu Isusovu:

Do nebesa	10
O Srce Sina Božjega	9
U slavu svetog Srca	8
O Boga našeg Srce sveto	6
Srce božansko	6
Svi kliknimo Kristu	5
Isuse, Kralju, Isuse slavo	3
Spasitelju, dobri Isukrste	2
O Kriste, vječni Svećeniče	2
Milosrdni Kriste	1
Kriste, Srcu Tvom	1
ne pjeva se	1
nejasno	8
bez odgovora	8

f) Pjesme Duhu Svetomu:

Dođi, Duše presveti	15
O dođi, Stvorče Duše svet	9
Pjesmu k nebu uzdignimo	3
ne pjeva se	4
bez odgovora	12

g) *Pjesme u čast Gospi:*

Čuj nas, Majko	14
Zdravo, Djevo	12
Lijepa si, lijepa	11
Djevice nevina	10
Sred te se pećine	8
O mila Majko nebeska	8
O divna Djevice	8
Kraljice svete krunice	8
O Marijo, zvijezdo mora	5
Ljiljane bijeli	5
Marijo, o Marijo (!)	5
Marijo, svibnja kraljice	4
O Marijo mila	4
Hoćemo Boga	2
Zdravo budi, Marijo	2
Marijo, o mili glas	2
Kraljice neba, raduj se (!)	2
Pred Djevom na koljena	1
Pogledaj, o čudotvorna	1
Blažena Djevice	1
Prejasna Kraljice	1
Kraljice zdravo	1
Ružice majska	1
Zdravo budi, slavna Majko	1
Dižimo se, Gospa zove (!)	1
Marijo, ti Majka si moja	1
Zdravo budi, Kraljice	1
Dajte mi sladak pjev	1
O prečista nam Djevice	1
Tisuć put zdravo	1
Danak svaki	1
Pun sjaja cvijet je jedan	1
Sva si lijepa	1
nejasno	10
bez odgovora	5

h) *Pjesme u čast svecima:*

Zanatlijo tihi (sv. Josipu)	3
Svetim hramom (sv. Josipu)	1
Zdravo, sveti Josipe	2
Josipe, o milo ime	2
Čuj, sveti Franjo, nas	2
Iz zemaljske suzne doli	2
Ispred lica svevišnjega	2
Veseli zvuci	1
Josipe, dika, čast	1
O uzor radniče	1
Leopolde blaženi	1
Radniče vrijedni, Josipe sveti	1
Zdrav' Antune, čudotvorče	1
Ak' čudesa tražiš	1
O sveti Nikola	1
Svetom Cirilu i Metodu	1
ne pjeva se	3
nejasno	12
bez odgovora	12

i) *Pjeva li se koral? — ako da — što?*

Klanjam ti se smjerno	6
Misa za pokojne	5
Oče naš (!)	3
O dođi, Stvorče Duše Svet	3
Usta moja	3
Misa VIII	3
Nebesa Stvorče zvjezdanih	2
Pogledaj, Gospodine	2
Cvjetnica-napjevi kod procesije	2
Na gozbu Kralja Jaganjca	1
Stala plaćuć	1
Na Isusov se spomen sam	1
Zdravo, Tijelo porođeno	1
Nebesa, odozgor rosite	1

Gdje je ljubav, prijateljstvo	1
Misa XVII	1
ne pjeva se	15 (!)
nejasno	1
bez odgovora	7

j) *Pjevaju li se tzv. »ritmičke pjesme? ako da — koje i kada?*

pjevaju se	14 (!)
ne pjevaju se	10
nedostaje pitanje u anketi	3
ne zna koje su »ritmičke« pjesme	1
pokušava uvesti	1
bez odgovora	4

Pjevaju se:	
Kriste, u Tvoje ime	8
Cesta	7
Kakav prijatelj je Isus	7
Idi kaži cijelom svijetu	6
Dođi, dođi nam Gospode	4
Molitva sv. Franje	3
Hvala	3
Marijo, o Marijo	3
Milost	2
Napustiti nas može	2
Hej, polja sva kliču	2
Dođi k nama, o Bože moj	2
O Bože, naša si radost	2
Gospod Bog je s nama sad	3
Veselim se svi	1
Braćo moja, radujmo se	1
Bože, koje radosti	1

NITKO (!) nije naveo *kada se sve pjevaju tzv. »ritmičke« pjesme!*

k) *Pjeva li se još štogod posebno vezano uz određene godišnje ili prigodne svečanosti ili samo specifično za Vašu župu odn. kraj: (uz križni put, Gospin plač ...)?*

ne pjeva se	6
pjeva se	19
nejasno	1
bez odgovora	7

— Uz križni put:

Stala plaćuć	3
Rascviljena majka staše	1
Smiluj mi se, Bože	1
nejasno	11
Gospin plač	11

— Pred početak mise:

Hvaljen Isus, Marijo	1
O preslavna Božja Mati	1
Gospođo, o Kraljice	1

— Iza pretvorbe:

Ponizno se teb' klanjamo	1

7. *ŠTO OD NAVEDENIH PJESAMA POD BR. 6) PJEVA SAMO ODREĐENA SKUPINA PJEVAČA U VAŠOJ ŽUPI?*

Samo u 4 župe (crkve) određene pjesme pjeva posebna skupina pjevača i to ove pjesme:

Pjevajte Gospodu	2
Slavim Te Gospode	2
Dođi, dođi nam Gospode	2
Cesta	2
Kriste, u Tvoje ime	2
Veselo svetkujemo	1
Divan si, Gospodine	1
Naša srca vatrom gore	1

Obradovah se kad mi rekoše	1
Kliči Bogu, sva zemljo	1
Ide Gospod	1
Skoro će ljudstvo znati	1
Slava Ti, Kriste	1
O Kriste, vječni Svećeniče	1
O Srce, žrtvo ljubavi	1
Marijo, o mili glas	1
Molitva sv. Franje	1
Napustiti nas može	1
O silni, jaki Bože	1
O ljubavi božanska vjerna	1
Misa VIII	1
svi pjevaju sve	11
nejasno	5
bez odgovora	13

8. *REPERTOAR VAŠEG ZBORA:*

Odgovori su uglavnom nedovoljni. Samo su dvije župe (crkve) navele imena skladbi, ali ne i od koga su, dok su druge dvije župe (crkve) donijele samo imena skladatelja čije kompozicije izvode:

Skladbe:

Misa u C-duru — I. Glibotić	1
Hvalite Gospoda	1
Klanjam Ti se, Isuse	1
Pokleknimo pred Bogom	1
Nek pjesma nam zaori	1
Pod maslinama	1
Pred Tobom padam nice	1
Hvalite Gospodina	1
Radosno svetkujemo	1
Slavimo Te, Gospode	1
Sva si lijepa, o Marijo	1
Blažena Djevice	1

Skladatelji:

Dugan, Canjuga, Stahuljak, Klobučar, Leščan, Vidaković, Tomašić, Špoljar, Milanović, Brajša, Fosić, Ivšić, Bortnjanski, Händel, Schubert.	
bez odgovora	19
nejasno	10

Ovdje nije uvršten repertoar bogoslovskog zbora Nadbiskupske bogoslovije u Sarajevu koji se sastoji od 6 misa i 92 tro- i četverglasne kompozicije. Zbor nastupa sa svojim programom kod pontifikala i svečanijih zgoda u katedrali, sjemenišnoj crkvi te po župama kamo bude pozvan; dok svake nedjelje na konventualnoj misi u katedrali izvodi jednu ili više kompozicija iz svog repertoara.

9. *KOJE SE PJESMARICE UPOTREBLJAVAJU KOD PJEVANJA U VAŠOJ ŽUPI (CRKVI)?*

Nova crkvena pjesmarica	8
Pjevajmo braćo kršćani	8
Virginij Matri	5
Kantual	4
Hrvatske molitvene popijevke	3
Jutro života	3
Radujte se narodi	3
Hosanna-Hadrović	2
Maglajska	2
Pjevajte Gospodu — Zgb. 1968	2
Crkvena pjesmarica — Topić...	2
Ta svjetla	2
Hrvatske pučke mise	1
Naša pjesma — naša molitva	1
Slavite Gospoda	1
Pjesmarica župske zajednice — Osijek	1
Magnificat	1
Crkvene pjesme — Lukač	1
nejasno	5
bez odgovora	5

10. *SLUŽITE LI SE DRUGIM POMAGALIMA: NAPISANIM PLAKATIMA ILI UMNOŽENIM LISTOVIMA SA TEKSTOM (NOTAMA) PJESAMA?*

plakatima	9
listovima s tekstom i notama	8
pjevači pišu sebi tekst u bilježnice	2
samo notama	1
nejasno	5
ne služe se navedenim	2
bez odgovora	6

11. *POSJEDUJE LI VAŠA ŽUPA (CRKVA) KLASIČNE ORGULJE (SA SVIRALIMA) — U KAKVOM SU STANJU?*

posjeduje	4
ispravne	3
pred popravak	1

12. *POSJEDUJE LI VAŠA ŽUPA (CRKVA) DRUGI INSTRUMENT ZA PRAĆENJE LITURGIJSKOG PJEVANJA — U KAKVU JE STANJU?*

električni harmonij	21
klasični harmonij	15
električne orgulje	2
električne orgulje s pedalama	1
električni i klasični harmonij	6
električni, klasični harmonij i orgulje	2
bez odgovora	3

U kakvom stanju:

dobrom	24
slabijem	2
raštimano	1
neispravnom	4

13. *IMATE LI OSPOSOBLJENOG SVIRAČA ZA SAVRŠENO SVIRANJE PO NOTAMA?*

ima	9
nema	18
nesavršen	2
svira po sluhu	1
svirač »laik sa dva prsta«	1
bez odgovora	2

14. *OSJEĆATE LI POTREBU ZA NEKIM KOJI BI REORGANIZIRAO ODN. POBOLJŠAO SADAŠNJE STANJE LITURGIJSKOG PJEVANJA U VAŠOJ ŽUPI (CRKVI)?*

osjeća	19
ne osjeća	6
radi sam	1
nejasno	2
bez odgovora	5

15. *IMATE LI KAKVIH PRIMJEDBI NA OVAJ ANKETNI LIST, ILI PRIJEDLOGA KOJIM BI ČITAVU STVAR MOGLI POBOLJŠATI?*

ima	21
nema	5
nejasno	2
bez odgovora	5

Većina prijedloga je međusobno slična. Uglavnom bi se mogli ovako formulirati:

— nužno je potrebno da bogoslovi obiju bogoslovija (dijecezanske i franjevačke) dobiju solidnu glaz-

benu izobrazbu, posebno u pjevanju i sviranju (čak bi to trebao biti uvjet za ređenje!);

— što bolje osposobiti polaznice Katehetskog instituta u Sarajevu za vođenje liturgijskog pjevanja po župama;

— potrebno je više suradnje između župnika (kape-lana) i voditelja pjevanja u pitanjima liturgijskog pjevanja;

— preko ferija slati i pozivati bogoslove i polaz-nice Instituta na župe da pomognu vježbati pjevanje;

— organizirati sastanke i tečajeve za voditelje crkvenog pjevanja u našoj nadbiskupiji;

— uvježbavati u jednom dekantu po mogućnosti isti repertoar;

— napraviti popis pjesama koje se mogu i kad se mogu pjevati da se izbjegne pjevanje bilo čega i sve-jedno kada;

— komponirati i izdavati lako pjevne popijevke.

Pred nama su podaci o *relativnom* stanju crkvenog pjevanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, u godini 1979. I ovakvi kakvi jesu — nepotpuni i nedovoljno stručno obrađeni, oni govore već dovoljno sami, te su bez sumnje određeni pokazatelj i stanja crkvenog pjevanja i potreba i želja onih koji su za nj odgovorni.

Uočljivo je naprijed nedovoljno poznavanje saborskih i posaborskih odredaba o mjestu, ulozi i obliku glazbe u obnovljenom bogoslužju, posebno u misi. — Također je upadljivo, da tek jedna trećina naših župa (crkava) ima kakvog-takvog svirača, odn. vodite-

lja crkvenog pjevanja. To znači da sami župnici (kapelani) moraju ujedno biti i voditelji pjevanja (ili ga u župi [crkvi] uopće nema!). Ne manje je zanimljiv i podatak o velikom broju (18!) različitih pjesmarica koje se upotrebljavaju po našim župama (crkvama) — a samo su Kantual i Nova crkvena pjesmarica za sada odobreni od BK!

No, nadasve su vrijedni pažnje prijedlozi i sugestije naših pastoralnih radnika za poboljšanje momentalnog stanja crkvenog pjevanja u našoj nadbiskupiji! Velika većina svećenika osjeća osobni nedostatak glazbene izobrazbe koja je prijeko potrebna na župama, odnosno u liturgijskim zajednicama. Stoga upravo inzistiraju na nužnoj solidnoj glazbenoj spremi budućih pastoralnih radnika — sadašnjih bogoslova (i polaznica Instituta)! — Ta njihova sugestija i želja je već naišla na pozitivan odjek i konstruktivnu akciju u Nadbiskupskoj bogosloviji u Sarajevu. — Valja također istaknuti želju i potrebu za susretima voditelja crkvenog pjevanja cijele nadbiskupije (i to se već započelo!), te za popisom pjesama (skladbi) koje bi se pjevale na određene nedjelje (blagdane), odnosno prigodom pojedinih, konkretnih liturgijskih slavlja, što još čeka svoje ostvarenje.

Očito je iz ove ankete da su naši pastoralni radnici spremni da još više učine, kako bi se i našoj, Vrhbosanskoj nadbiskupiji, »na liturgijskim sastancima više i bolje pjevalo«. S pravom očekuju da im najodgovorniji za crkvenu glazbu u nas u tom njihovu htijenju i pomognu. — Uvjeren sam da neće čekati dugo ni uzalud.

IZ UREDNIŠTVA

POZIV NA SURADNJU

Često se s terena čuju prigovori, posebno na tečaju za orguljaše i voditelje liturgijskog pjevanja, da je *Sv. Cecilija* »previsoka« i nedovoljno praktična za »obične« orguljaše.

Zadatak je *Sv. Cecilije* od njezina osnutka da se na njezinim stranicama nađe mjesta za crkvenu ali i za svjetovnu glazbu. Uredništvo prema svojim mogućnostima nastoji da u svakom broju bude materijala i za voditelje crkvenog pjevanja. Posebno se nastojalo da se protumače i u život provedu saborske i posaborske odredbe o sv. glazbi. Uredništvo nastoji ispuniti dug prema Domovini i zato ustupa jedan dio *Sv. Cecilije* za svjetovnu glazbu, kako bi se pratila sadašnja glazbena zbivanja, ali da bi se iznjela na svjetlo dana i bogata glazbena prošlost.

Postavimo sada pitanje: Koliko ima zbivanja na polju crkvene glazbe u župama, samostanima, pokrajinama a da nikakva vijest ne stigne u Uredništvo (osim časnih iznimaka koji potvrđuju pravilo)? Kad bi svaki diplomirani slušač Instituta u 3 godine samo jedamput poslao svoj prilog (članak, vijest itd.) za *Sv. Ceciliju*, to bi za svaki broj bilo najmanje 10 suradnika. Čini nam se da taj zahtjev nije pretežak. U tom slučaju valjda *Sv. Cecilija* nebi bila nepraktična za njih.

2. Na terenu nastaju mnoge nove skladbe za pučko i zorno pjevanje ali ih skoro nitko ne šalje u Uredništvo, da ih, ako odgovaraju glazbenim i liturgijskim zahtjevima, objavi u prilogu *Sv. Cecilije*. Time bi se postigla veća raznolikost priloga.

Nemojmo dopustiti da se izlaskom pjesmarice *Pjevajte Gospodu pjesmu novu* ništa više novo ne događa na polju crkvene glazbe.

MOLBA SURADNICIMA

Radi lakšeg tehničkog uređivanja i što redovitijeg izlaska *Sv. Cecilije* mole se suradnici:

1. Da svoje radove pišu na tzv. autorskim karticama. To znači: Pisati strojopisom na formatu papira A 4. Tekst po širini ne smije prelaziti 60 znakova uključujući praznine. Po dužini pisati četveroredom tako da na stranici ne bude više od 30 redaka. Slobodan prostor neka bude s lijeve strane da lektor može ispravljati tekst. Pisati samo na jednoj strani a ne i na poleđini.

2. Da svoje radove pošalju u Uredništvo: za 1. broj do 31. siječnja, za 2. broj do 30. travnja, za 3. broj do 31. kolovoza i za 4. broj do 31. listopada.

UPOZORENJE PRETPLATNICIMA

Mole se cijenjeni pretplatnici da redovito šalju pretplatu i sve što se tiče pretplate na upravu *Sv. Cecilije*: HKD. Sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava 21, 41000 Zagreb a ne u Uredništvo, jer se kartoteka nalazi u Upravi a ne u Uredništvu.

POZIV NOVIM PRETPLATNICIMA

Sva dosadašnja nastojanja Uredništva da se povećava broj pretplatnika urodila su malim plodom. Kad bi svaki pretplatnik našao samo još jednog pretplatnika povećao bi se i kvalitet i kvantitet jer bi bili riješeni mnogi problemi. Za taj cilj isplati se nešto i žrtvovati. Zar ne?